

Ad Beek inzet in Nederlands-Indië

Paul Beek vertelt het verhaal over de oorlogsbelevissen van zijn vader die als sergeant verpleger bij de politionele acties in Nederlands-Indië werd ingezet
(redactie Stef Vossen)

Ad Beek, zoon van Joodse ouders

Adolf (Ad) Beek werd op 2 Mei 1920 in Amsterdam geboren als enige zoon van zijn Joodse ouders Salomon Beek en Flora de Raaij. Zijn vader, geboren 1891 in

Amsterdam, overleed in 1938 in Brussel en zijn moeder, eveneens geboren in Amsterdam in 1890, overleed in 1986 aldaar. Zij overleefde de Holocaust verborgen in een kast in het huis van dochter Marie in Amsterdam. Zus Marie heeft in Westerbork gezeten maar was gemengd gehuwd en werd daarom vrijgelaten.

(foto links, Ad Beek met zijn ouders)

Oorlogsjaren tot Brussel in 1944 werd bevrijd

Ad brengt het grootste gedeelte van zijn jeugd door in België waar het gezin in 1935 neerstreek. Hij ging er naar school en werkte er tot het moment van de Duitse inval in 1940. Als Jood moest hij onderduiken en deed dat in de padvinderij waarin hij Akela was. Na de bevrijding van Brussel, in september 1944, waar hij woonde, komt hij al snel in aanraking met het leger.

Koninklijke landmacht

Uit documenten van Defensie weten we hoe het begin van zijn militaire loopbaan is verlopen.

Al vóór de 2e wereldoorlog werd hij opgeroepen om bij de Koninklijke Landmacht zijn buitengewone dienstplicht te vervullen. Amsterdam lichte 1 januari 1940. Onbekend is of hij gehoor heeft gegeven aan deze oproep. (Ad Beek, foto rechts)
Op 24 november 1944 verbindt hij zich als oorlogsvrijwilliger aan de Koninklijke Landmacht en komt hij op in werkelijke dienst. Hij wordt ingedeeld bij het N° 1 Royal Netherlands Infantry Depot (R.N.I.D.) waar hij o.a. actief wordt bij de mijnopruimingsdienst.

Bataljon Zeeland, bewaking van krijgsgevangenen

Later wordt hij gelegerd te Fournes-en-Weppes bij Lille, Noord-Frankrijk. Dat is ook het trainingskamp van Bataljon Zeeland, waar hij wordt ingelijfd.

Bataljon Zeeland was de bijnaam van het 2e bataljon van het 14e Regiment infanterie, kort II-14 RI. Dat bataljon werd op 12 februari 1945 heropgericht en bestond voornamelijk uit Zeeuwen met als doel in eerste instantie om de Geallieerden te helpen om de noordelijke Nederlanden te bevrijden. Uiteindelijk doen ze veel bewakingswerk waaronder het bewaken van Duitse krijgsgevangenen in België en het bewaken van opgepakte Nederlandse SS'ers en NSB'ers in Dinslaken, Duitsland.

Op 5 mei 1945 wordt hij overgeplaatst naar de Staf Compagnie van II-14 RI II en op 15 september 1945 wordt hij bevorderd tot tijdelijk Sergeant.

Vanaf 22 september worden ze door de Engelsen getraind in doorgangskamp "East Hampstead Park" te Wokingham (Berkshire, Zuid-Oost-Engeland). Een keiharde training die hen moet voorbereiden op wat komen gaat in de tropen.

Batavia, 1e Politionele Actie, Operatie Product

Op 21 juli 1947 komt er een belangrijke dagorder van Luitenant Generaal Spoor (foto links) vanuit Batavia. De Eerste Politionele Actie, genaamd Operatie Product, was ingeluid.

Ze krijgen dan van de opperbevelhebber Nederlandse Strijdkrachten generaal Spoor te horen dat ze naar Indië gaan. In eerste instantie om Japanners te ontwapenen en de kampen te bevrijden. De regering maakt daar dan wat anders van. Ze zouden voor "recht en veiligheid" moeten zorgen. Dat zou voor

een periode van ongeveer 2 jaar zijn.

Voor Ad en de andere OVW'ers (oorlogsvrijwilligers) was het ook een kwestie van het naleven van een verbintenis. Ze hadden getekend voor inzet "waar ook ter wereld", in kort of lang verband. Men sprak niet over oorlog maar over "politionele acties". De opvatting was dat een oorlog wordt uitgevochten tussen twee staten.

Ad Beek, Charley Beach, Penang

Hier was het zo dat Nederland Indonesië niet als staat erkende. Er zou slechts sprake zijn van ordehandhaving door de politie, niet militair.

Met het schip RMS Alcantara vertrekt het bataljon op 12 oktober 1945 vanuit de haven van Liverpool met bestemming Nederlands Oost-Indië. Vanwege alle strubbelingen in de archipel gaan ze eerst naar Maleisië en dan pas naar Indië. Melakka, Singapore, werd aangedaan. Diverse kampen worden daar opgezet zoals op Charley Beach, Penang.

RMS Alcantara

Als sergeant verpleegkundige met de manschappen mee

Op 9 maart arriveren ze in Tandjong Priok de haven van Batavia, het huidige Jakarta op Java. Waarna ze op 15 April 1946 de stad Pesing (West Batavia) veroveren dat bezet werd door het Indonesische leger de TRI en de Pemoeda's (Indonesische opstandelingen. Een week daarna zit zijn bataljon bij de actie in Cenkareng, bij Batavia. Naar Padang op Sumatra gaan ze 23-11-1946 en ook daar vinden diverse acties plaats waarbij Ad als sergeant verpleger met de manschappen meegaat. Zijn hoofdtaak is echter het opzetten en beheren van poliklinieken zoals bij Emmahaven op Sumatra. Hij is ook "vroedman" en hij en de medische staf helpt de lokale bevolking met medicijnen en voedsel.

Er is soms een afleiding van alle gevechten. Hij is een aantal malen betrokken bij de cabaret/revue avonden van het bataljon in 1946 en 1947 zoals bij het 2-jarige bestaan op 10 februari 1947 in Batavia.

actie in Baai van Padang

Politionele acties

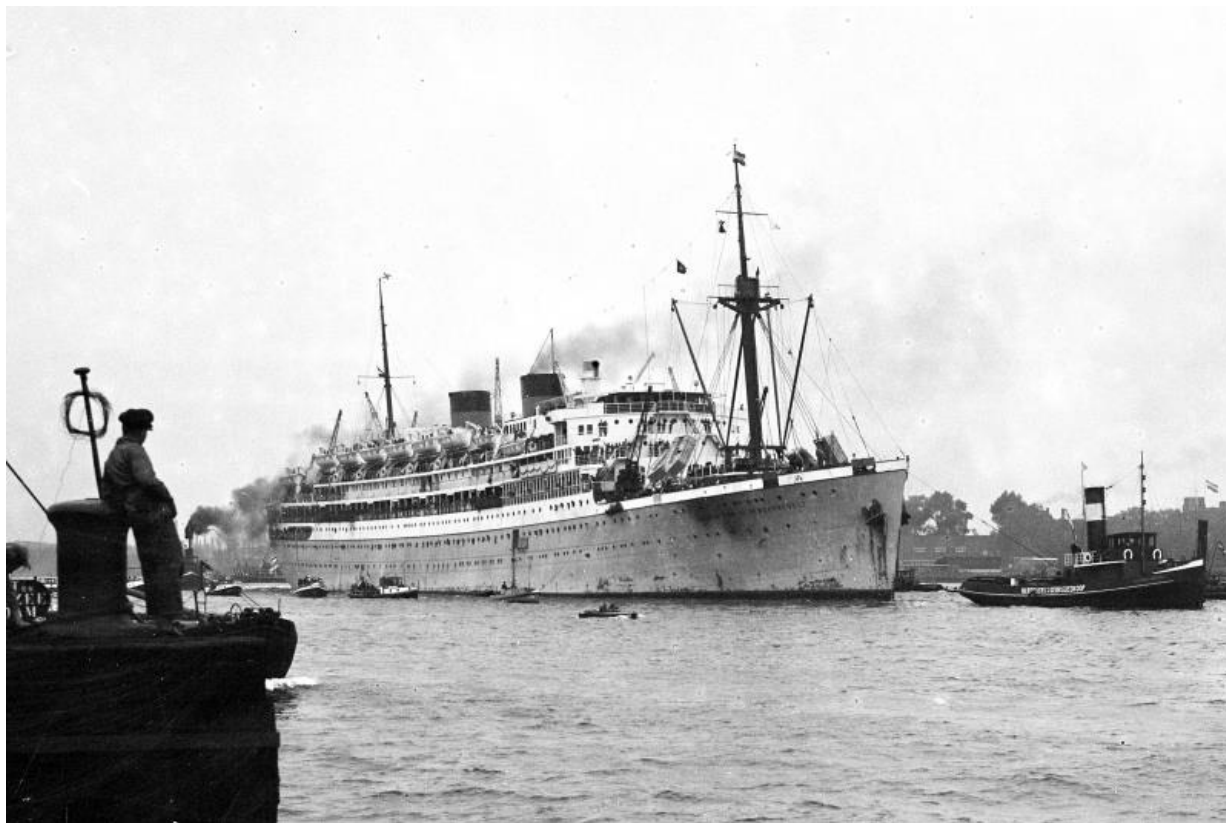
Op 21 juli 1947 kwam er een belangrijke dagorder van luitenant Generaal Spoor vanuit Batavia. De Eerste Politionele Actie, genaamd Operatie Product, werd ingeluid. De operatie begon op 21 juli om 06:50 uur en was bij Indaroeng op ongeveer 12 kilometer van Padang. De hele actie duurde tot 5 augustus. Vaak zijn de mannen van II-14 RI ook betrokken bij de bescherming van de lokale bevolking. Vooral de Chinezen onder hen, die werden vervolgd en vermoord door de TRI, het Indonesische leger.

Demobilisatie

Vaak dachten de mannen eraan om naar huis te gaan. Tegen het einde werden de geruchten daarover steeds hardnekkiger en werden de demobilisatie plannen vaak aangepast. Maar uiteindelijk is het zover. Op 17 januari 1948 vertrekt hij met zijn onderdeel aan boord van de MS Johan van Oldenbarnevelt vanuit Tandjong Priok met bestemming Nederland. Hij wordt dan registratief ingedeeld bij het 3e Regiment

Infanterie. Aan boord zijn 711 manschappen van soldaat tot hoofdofficier. Ook zijn er KNIL mannen (Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger) met hun gezinnen.

Op 11 februari 1948 arriveren ze in de haven van Amsterdam (Nederland) en gaat hij terug naar het huis van zijn zus in de Diezestraat.

MS Johan van Oldenbarnevelt met oorlogsbeschildering

Einde dienstplicht

Met ingang van 11 maart 1948 wordt hij, ingevolge een schrijven van het Ministerie van Oorlog (Staf Adjudant Generaal, Afdeling 1, Bureau 1, N° 578) op 28 februari 1948, bevorderd tot Sergeant effectief, tegelijkertijd ontheven van zijn verbintenis als oorlogsvrijwilliger, en gaat hij met ontslag als zodanig.

Dit ontslag brengt echter geen wijziging in de verplichtingen welke op grond van de Dienstplichtwet nog op hem rustten of mochten komen te rusten. Hij wordt ingeschreven als buitengewoon dienstplichtige van de lichting 1940 uit de gemeente Amsterdam.

Ook gaat hij met ingang van 14 mei 1948 nog een verbintenis aan als vrijwilliger voor bijzondere dienst tot uiterlijk 1 januari 1950. Gedurende de looptijd van deze verbintenis (14 mei 1948 tot 1 januari 1950) heeft hij geen werkelijke dienst verricht.

Op 1 juli 1950 wordt hij bij een reorganisatie van de Nederlandse krijgsmacht registratief overgeplaatst naar het Regiment Stoottroepen.

Na met ingang van 11 maart 1948 te zijn ontslagen als oorlogsvrijwilliger is hij dus niet meer onder de wapenen geweest. Hij blijft nog dienstplichtig tot 1 oktober 1960. Met ingang van die datum wordt hij definitief ontheven van de verplichtingen welke op grond van de dienstplichtwet nog op hem rustten. Hij wordt dan, zoals dat doorgaans wordt aangeduid, “ontslagen wegens algemene diesteindiging”. Dit houdt in dat hij na die datum niet meer onder de wapenen kan worden geroepen.

Eretekens en onderscheidingen

Hem is het Ereteken “Orde en Vrede” toegekend; op 26 Juli 1950, toegekend op basis van Koninklijk Besluit nr. 4 van 2 December 1947.

Op 4 maart 1948 is het Erecertificaat met insigne aan hem uitgereikt.

Op 18 april 1984 is aan hem het Mobilisatie-Oorlogskruis toegekend.

Na de oorlog

Na zijn terugkomst huwt hij op 1 Augustus 1953 in Amsterdam de Brabantse katholieke Odilia J. de Theije uit Oudenbosch. Ze krijgen 3 kinderen.

Ad overleed op 25 Juni 2000 in het Ziekenhuis van Amstelveen. Zijn kinderen waren daarbij aanwezig.

Stephen Spielberg Foudation

Zijn levensverhaal is opgetekend door de Stephen Spielberg Foundation, nu de USC Shoa Foundation.